

Aan de leden van de commissie voor Veiligheid en Justitie
van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20017
2500 EA DEN HAAG

Datum

7 april 2017

Contactpersoon

Mieneke Kwist

Ons kenmerk

KV/mekt/hejn/199281/2017

Onderwerp

**Initiatiefvoorstel-Bergkamp Wet gesloten
coffeeshopketen**

Bijlage(n)

-

Doorkiesnummer

06 - 10 87 44 67

Uw kenmerk

Geachte leden van de commissie voor Veiligheid en Justitie,

De leden van het Netwerk Verslavingszorg van GGZ Nederland denken graag mee over de wijze waarop de problematiek rond cannabis het beste kan worden aangepakt. Op 18 april vindt het voorbereidend onderzoek plaats over initiatiefvoorstel Wet gesloten coffeeshopketen (34.165). Dit voorstel heeft betrekking op het reguleren van de voor- en achterdeur van coffeeshops.

In deze brief wordt nader ingegaan op dit voorstel. Onze brief heeft betrekking op de volgende punten:

- Het nut van reguleren
- Het belang van preventie

Na alcohol en tabak is cannabis de meest gebruikte drug in Nederland. Bijna een kwart van de Nederlandse bevolking van 15 tot en met 64 jaar heeft ooit cannabis gebruikt. Meer dan 500.000 mensen hebben de afgelopen maand cannabis gebruikt en 140.000 mensen gebruiken (bijna) dagelijks cannabis.

Op 21 februari 2017 heeft de Tweede Kamer het initiatiefvoorstel van D66 aangenomen. Daarmee wordt – kort gezegd – beoogd de teelt van cannabis te reguleren via een gedoogconstructie. Wij hebben geen voorkeur voor de wijze waarop de teelt van cannabis wordt gereguleerd, of dat nu via een gedoogconstructie, een vergunningstelsel of anderszins gebeurt, maar we zijn wel van mening dat de teelt van cannabis moet worden gereguleerd.

Regulering teelt beter voor volksgezondheid

Het uitgangspunt van het Nederlandse drugsbeleid is om de risico's voor de volksgezondheid te beperken en om maatschappelijke en sociale schade te voorkomen. Op grond hiervan is het aan te raden om cannabis te reguleren, net als bij alcohol en tabak. Deze middelen hebben een eigen set van regels, vastgelegd in wet- en regelgeving. De regels hebben betrekking op de productie, de samenstelling, de kwaliteit en de verkoop van alcohol en tabak.

In 2014 verscheen een wetenschappelijk rapport¹ van een onderzoekscommissie van de EU waarin een vergelijking werd gemaakt tussen het alcohol- en tabaksbeleid en het cannabisbeleid. Uit dit rapport bleek dat zowel een ongereguleerde criminele markt als een ongereguleerde legale markt tot grote maatschappelijke en sociale schade en tot grote risico's voor de volksgezondheid leiden. Volgens het rapport leidt een strikte regulering van de markt tot de minste maatschappelijke en sociale schade en tot een laag risico voor de volksgezondheid.

Tot nu toe zijn in Nederland alle handelingen rond cannabis verboden, behalve het gebruik ervan. Weliswaar wordt de verkoop van cannabis in coffeeshops gedoogd, maar daarmee is de teelt van cannabis nog niet geregeld, terwijl hier juist de grootste winst voor de samenleving kan worden behaald. De teelt van de in de coffeeshops verkochte cannabis is nu in handen van criminele organisaties. Er is geen controle op de sterkte van de cannabis en het gebruik van pesticiden, schimmels en andere stoffen met een gezondheidsrisico.² Daarnaast bevat cannabis ook stoffen die bepaalde risico's kunnen verlagen, zoals CBD.³ Met de verdeling THC/CBD wordt op dit moment niet of nauwelijks rekening mee gehouden bij de teelt.

Het reguleren van de teelt van cannabis leidt tot een laag risico voor de volksgezondheid en tot de minste maatschappelijke en sociale schade. Hierdoor kunnen eisen worden gesteld aan het productieproces, de herkomst, de samenstelling, de sterkte en de kwaliteit van het middel. Dat levert de meeste winst op voor de samenleving.

Meer aandacht preventie

Essentieel is dat het reguleren van de teelt niet op zichzelf staat. Er moeten meer maatregelen genomen worden om de risico's van cannabis te beperken. Dit is mogelijk door vol in te zetten op preventie, met als voornaamste doel het terugdringen van het gebruik van cannabis onder jongeren. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan:

- het trainen van personeel van coffeeshops,
- het op een goede manier informeren van gebruikers,
- duidelijke informatie voor gebruikers over de sterke en samenstelling van het product,
- signalering van probleemgebruik en adequate doorverwijzing naar hulpverlening indien nodig,

¹ Policy Brief 5, 'Cannabis – From prohibition to regulation', Alice Rap Policy Paper Series:

http://www.alicerap.eu/resources/documents/doc_download/185-policy-paper-5-cannabis-from-prohibition-to-regulation.html

² <https://brandpunt.kro-ncrv.nl/reporter/meer-dan-90-van-nederlands-wiet-besmet-met-pesticiden/>

³ <https://assets.trimbos.nl/docs/28a1aa8b-01aa-403f-b1a2-c622e0534c9b.pdf>

- moti-4, een individueel gesprekken traject voor jongeren van 14 t/m 24 jaar die in de problemen dreigen te raken door middelengebruik

Daarnaast valt te denken aan maatregelen zoals een reclameverbod, een leeftijdsgrens, het beperken van het aantal verkooppunten en het instellen van een minimumprijs. Een deel van deze maatregelen maakt nu al deel uit van het huidige gedoogbeleid. Het is belangrijk dat dat in de toekomst ook zo blijft. We zijn daarom blij dat preventie onderdeel uitmaakt van het initiatiefvoorstel en dat veel van de hier genoemde maatregelen in het wetsvoorstel zijn opgenomen.

Gebruikers die in de problemen komen door cannabis kunnen altijd terecht bij een instelling voor verslavingszorg. Uit recent onderzoek is gebleken dat cognitieve gedragstherapie bij cannabisverslaving de samenleving miljoenen euro's oplevert.⁴ Iedere euro die wordt geïnvesteerd in deze vorm van therapie levert 6 euro winst op. De maatschappelijke kosten voor politie, justitie en gezondheidszorg nemen af, de gezondheid van onze cliënten verbetert en jongeren stoppen minder vaak met school. Maar zoals voor iedere verslaving geldt, voorkomen is beter dan behandelen.

Voor vragen en meer informatie over onze standpunten kunt u contact opnemen met Mieneke Kwist (mkwist@ggz nederland.nl / 06 - 10 87 44 67).

Met vriendelijke groet,

Walther Tibosch
voorzitter Netwerk Verslavingszorg

⁴ <http://www.ggz nederland.nl/actueel/therapie-bij-alcohol--of-cannabisverslaving-levert-samenleving-miljoenen-op>